Здійснення державного контролю (нагляду) Держпродспоживслужбою України в 2019 році

Перевірки Держпродспоживслужби України в 2019 році

Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба) є центральним органом виконавчої влади, який реалізує державну політику у галузі ветеринарної медицини, сферах безпечності та окремих показників якості харчових продуктів, ринкового нагляду, державного контролю за додержанням законодавства про захист прав споживачів і рекламу в цій сфері та інше.

Державний контроль в 2019 році Держпродспоживслужбою здійснюватиметься для досягнення цілей Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров’я та благополуччя тварин» (далі – Закон), який набарав чинності 04 квітня 2018 року.

Відповідно до Закону заходи державного контролю здійснюються у формі аудиту, інспектування, передзабійного та післязабійного огляду, відбору зразків, лабораторного дослідження (випробування), документальної перевірки, перевірки відповідності, фізичної перевірки.

Аудит постійно діючих процедур, заснованих на принципах НАССР, та постійно діючих процедур, розроблених оператором ринку з метою дотримання гігієнічних вимог, повинен передбачати перевірку безперервності та ефективності їх застосування, у тому числі: документації, ведення записів, процесів, що впливають на безпечність харчових продуктів та/або кормів, системи внутрішнього контролю оператора ринку; коригувальних дій, вжитих оператором ринку внаслідок аналізу виявлених невідповідностей; кваліфікації персоналу. Результати аудиту обов'язково враховуються під час визначення ступеня ризику діяльності оператора ринку (потужності) та періодичності здійснення планових заходів державного контролю. *Необхідно звернути увагу на те, що одна й та сама особа не має права двічі поспіль здійснювати аудит на одній і тій самій потужності.*

Інспектування передбачає перевірку дотримання операторами ринку законодавства про харчові продукти та корми, здоров'я та благополуччя тварин та відповідності їх діяльності вимогам щодо гігієни, плану коригувальних дій, розробленого та впровадженого оператором ринку за результатами попередніх перевірок, інцидентів, пов'язаних з безпечністю харчових продуктів та/або кормів. Інспектування може включати в себе перевірку потужностей, прилеглої території, приміщень, обладнання та інвентарю, транспортних засобів, а також харчових продуктів та кормів; сировини, інгредієнтів, допоміжних матеріалів для переробки, які використовуються для приготування та виробництва харчових продуктів та кормів, напівфабрикатів; предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами; засобів та процесів прибирання і догляду, а також пестицидів; маркування, зовнішнього вигляду та реклами.

Відбір зразків здійснюється у порядку планового відбору – для виконання щорічного плану державного контролю та/або щорічного плану державного моніторингу чи позапланового відбору – якщо під час здійснення державного контролю виникла обґрунтована

підозра щодо невідповідності або існують інші підстави для відбору зразків, встановлені цим Законом. Відбір зразків полягає у відборі двох юридично та аналітично ідентичних зразків (крім випадків, коли це неможливо здійснити через недостатню кількість відповідного матеріалу або внаслідок того, що харчові продукти є швидкопсувними), один з яких направляється компетентним органом до уповноваженої лабораторії для проведення основного лабораторного дослідження (випробування), а другий вручається оператору ринку і зберігається ним на випадок проведення арбітражного лабораторного дослідження (випробування). На вимогу та за рахунок оператора ринку здійснюється відбір додаткових юридично та аналітично ідентичних зразків, які передаються оператору ринку та можуть бути використані ним для проведення альтернативних лабораторних досліджень (випробувань).

Інші форми заходів державного контролю Законом не врегульовуються та порядок їхнього здійснення визначається наказами Держпродспоживслужби.

Заходи державного контролю здійснюються без попередження (повідомлення) оператора ринку, крім аудиту та інших випадків, коли таке попередження є необхідною умовою забезпечення ефективності державного контролю.

Аудит постійно діючих процедур, заснованих на принципах HACCP, проводиться за умови повідомлення оператора ринку не пізніше ніж за три робочі дні до здійснення такого заходу. Повідомлення надсилається рекомендованим поштовим відправленням за місцезнаходженням (місцем проживання) оператора ринку, зазначеним в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, та/або відправленням електронної пошти на відповідну адресу оператора ринку, зазначену в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, або вручається особисто під розписку керівнику чи представнику оператора ринку.

Заходи державного контролю можуть здійснюватися позапланово у разі виявлення невідповідності або появи обґрунтованої підозри щодо невідповідності, а також в інших встановлених законом випадках.

Варто зауважити, що новелою процесу проведення перевірок Держпродспоживслужбою є можливість операторів ринку фіксувати процес здійснення державного контролю засобами аудіо- та відеотехніки, не перешкоджаючи здійсненню відповідних заходів. Нагадаємо, що з 1 січня 2018 року відповідно до наказу Держпродспоживслужби від 20.12.2017 №1207 «Про впровадження процедури відеофіксації» по всі території України всі заходи державного контролю (нагляду) повинні супроводжуватися відеофіксацією.